

VYHODNOTENIE ŠTUDENTSKEJ ANKETY ZA AKADEMICKÝ ROK 2022/2023

Názov študijného programu: **história/učiteľstvo histórie v kombinácii**

Stupeň štúdia: **bakalársky a magisterský**

Forma štúdia: **denná**

Študijný odbor: **historické vedy/učiteľstvo a pedagogické vedy**

1. Celkové hodnotenie kvality študijného programu

a) Účasť v ankete

Časť študentskej ankety, v ktorej mali študenti a študentky možnosť vyjadriť sa ku kvalite študijného programu, vyplnilo v zimnom semestri akademického roka 2022/2023 spolu 18 študentov z programu jednodborovej histórie na bakalárskom stupni (čo je 40 % počtu všetkých študentov jednodborovej histórie na bc. stupni); 15 študentov všetkých učiteľských kombinácií s históriou (čo je 19 % počtu všetkých študentov učiteľských kombinácií na bakalárskom stupni) a 3 študenti z programu medziodborovej histórie (čo je 16 % počtu všetkých študentov medziodborového štúdia v kombinácii); 7 študentov z programu jednodborovej histórie na magisterskom stupni (čo je 37 % počtu všetkých študentov jednodborovej histórie na mgr. stupni) a 11 študentov všetkých učiteľských kombinácií s históriou (čo je 29 % počtu všetkých učiteľských kombinácií).

V letnom semestri 2022/2023 sa v ankete vyjadrilo 16 študentov boHI (35%); 24 študentov buHI (31 %); 9 študentov bxHI (47 %); 4 študenti moHI (21 %) a 9 študentov muHI (24 %).

Účasť v ankete prevýšila fakultnú úroveň, čo je nepochybne výsledkom i toho, že vyučujúci v závere semestra vyzývali študentov, aby sa ankety zúčastnili.

b) Výsledky celkového hodnotenia kvality študijného programu

Študenti mali možnosť hodnotiť kvalitu študijného programu číselným vyjadrením pomocou stupnice od 1 do 5, pričom hodnota 1 predstavuje najnižšie hodnotenie a hodnota 5 najvyššie hodnotenie, ako aj pomocou slovného komentára.

V zimnom semestri sa hodnotenie kvality bakalárskeho stupňa jednodborovej histórie dostalo na číslo 3,94, pri magisterskom na 3,86. V učiteľskom štúdiu sa pohybovalo hodnotenie pri bak. i mag. stupni od 4,00 do 5,00 s výnimkou bakalárskej kombinácie FIHI, kde bolo hodnotenie 3,00 (ale len jeden hodnotiaci) a magisterskej kombinácie GEHI, kde hodnotenie padlo na 2,0 (dvoma hodnotiacimi hlasmi).

V letnom semestri sa hodnotenie kvality bakalárskeho stupňa jednodborovej histórie dostalo na číslo 4,2, pri magisterskom na 4,75. Išlo teda o polepšenie v porovnaní so ZS, čo možno prisudzovať aj zlepšeniu atmosféry na KSD v čase hodnotenia. V učiteľskom štúdiu sa pohybovalo hodnotenie pri bak. i mag. stupni od 4,00 do 5,00 s výnimkou dvoch

magisterských kombinácií HISL a ANHI, kde bolo hodnotenie 3,00 (3 študenti) a 3,75 (4 študenti). Konkrétne pripomienky sa týkali skôr druhého predmetu. Nižšie hodnotenie HISL spôsobovala podľa jednotlivých hlasov najmä náročnosť tejto kombinácie.

Hodnotenie učiteľských kombinácií malo kolísavú úroveň a neraz bolo ovplyvnené nízkym a nereprezentatívnym počtom hodnotiacich, čo bol prípad nižšie hodnotených predmetov.

Z číselných údajov vyplýva relatívna spokojnosť študentov so svojim študijným programom. Komentáre sú často ambivalentné (latinčina, náročnosť) a nie vždy reprezentatívne. Niektoré pripomienky sú zatiaľ nedostatočné k tomu, aby sa zvolilo iné riešenie, na niektoré vedela RŠP reagovať okamžite (historická geografia), niektoré sa presúvajú do pripravovanej zmeny študijného programu (napr. didaktické predmety, Prehistória Európy).

c) Vyjadrenie ku komentárom študentov ku kvalite študijného programu

Obe katedry vítajú a podporujú anketu ako formu prejavovania názorov študentstva a ako spätnú väzbu, ktorá by mala smerovať ku skvalitneniu výučby, jednotlivých predmetov i celkovej atmosféry na pracovisku. Najadresnejšiu spätnú väzbu poskytujú slovné komentáre študentov, ale túto možnosť nevyužili ani zďaleka všetci respondenti. Reprezentatívnosť jednotlivých názorov je preto sporná a hoci si katedry vážia každý názor, nie vždy považujú za potrebné reagovať zásadnejšími (či vyslovene radikálnymi) opatreniami.

Už roky je terčom kritiky príliš teoretické zameranie prípravy budúcich učiteľov a malý dôraz na ich praktickú prípravu. Toto však môže riešiť iba fakulta, resp. univerzita – my ako katedry sme pripravení poskytnúť všetku požadovanú pomoc. Nové študijné plány budú smerovať k posilneniu praktických zručností budúcich učiteľov a RŠP bude v tomto smere iniciovať zmeny i v súvislosti so zmenou vyučujúceho didaktických predmetov.

Medzi názormi študentov zazneli aj hlasy, ktoré pranierovali zraňujúce výroky a netaktné a správanie sa niektorých učiteľov. Týkali sa dvoch zamestnancov KVD a viacerých členov KSD (aj vrátane nevhodných a údajne sexistických narážok). Na KVD sa tieto záležitosti riešili osobným pohovorom, na KSD i vzhľadom na nešťastnú medializáciu a dezinterpretáciu skutočnosti sa situácia prerokúvala viackrát priamo s dekanom, jednotlivci mali možnosť vyjadriť svoje stanovisko i na Etickej komisii FF UK. Prikladáme podobným signálom veľkú vážnosť, na druhej strane často prišlo k zlému pochopeniu a výkladu alebo k skutočnosti, že použité prostriedky a argumentácia vo výklade pedagógov neboli najšťastnejšie a v konečnom dôsledku sa minuli očakávaného zámeru.

KSD vníma pozitívne, že študentstvo si všimlo zmeny v komunikácii i otvorenosti po zmene vedúceho a že zaregistrovali priateľskejšiu atmosféru na pracovisku. V týchto snahách sa bude i naďalej pokračovať. V ankete za LS sa už neobjavili kritické pripomienky k nevhodným poznámkam pedagógov, čo vnímame tiež za istú formu spätnej väzby, a tým aj zmyslu celej ankety.

Veríme, že nedostatky pri organizácii pedagogických praxí v akad. roku 2023/2024 vyrieši nástup nového vyučujúceho, ktorý ich bude zabezpečovať spolu s výučbou odborovej didaktiky.

Vyučujúci boli dôrazne vyzvaní aby termíny kolokvií/skúšok (napr. Európa v rokoch 1789 – 1871) vypisovali s dostatočným predstihom.

Problémy, ktoré sa dali hneď riešiť, našli odraz v návrhoch na úpravu študijného programu. Smerovali do potreby rozšíriť ponuku povinne voliteľných predmetov, ktorá vyplýva zo záujmu študentov venovať sa konkrétnej téme (napr. rehole a kláštory v období stredoveku; antické tradície a využitie latinského jazyka v kontexte európskej civilizácie; druhá svetová vojna; 2. polovica 20. storočia).

V rámci reflexie a spätnej väzby od študentov na základe študentskej ankety, kde bola vznesená požiadavka zaradiť do ponuky predmetov viac kurzov, ktoré sa venujú dejinám 20. storočia, boli ponúknuté viaceré nové kurzy s novým vyučujúcim.

Kritika študentov voči koncepcii a obsahu študijného plánu sa bude komplexne riešiť jeho prepracovaním, ktoré je naplánované tak, aby sa mohlo, ak bude inovovaný študijný plán akreditovaný, od AR 2025/26 postupne zavádzať.

2. Hodnotenie kvality predmetov

a) Účasť v ankete

K jednotlivým predmetom študijného programu história (vrátane učiteľských kombinácií) sa vyjadroval veľmi rôznorodý počet i podiel študentov, ktorí ich mali zapísané. V niektorých prípadoch išiel podiel cez 50 %, inde aj pod 20 %, samozrejme pri rôznych počtoch prihlásených majú uvedené percentá rôznu výpovednú hodnotu.

b) Hodnotenie kurzov

Hodnotenie 3,22 od 9 študentov (minulý rok 2,7 od 10 študentov), ale predovšetkým kritické poznámky študentov (10 z 18, teda viac ako 50 % študentov so zapísaným predmetom Historická geografia) sa reflektovali v podobe zásadného rozšírenia tohto predmetu pre bakalárov o ďalších vyučujúcich a historické obdobia až do 20. storočia.

Žiaden z hodnotených predmetov nemal hodnotenie horšie ako 3. Hodnotenie väčšiny predmetov sa pohybovalo v intervale medzi známkou 4 a známkou 5, čo možno považovať za vynikajúce ohodnotenie.

c) Vyjadrenie ku komentárom študentov ku kvalite jednotlivých predmetov

Študenti mali možnosť vyjadriť sa k predmetom aj vo forme komentárov. Komentáre sa aj v rámci jednotlivých predmetov vyznačujú rôznorodosťou, ktorá pramení v individuálnych preferenciách jednotlivých študentov a prirodzene aj v rôznych postojoch k rôznym predmetom. Pochvalné slová katedry tešia a pôsobia motivujúco.

Viaceré hodnotenia študijných kombinácií s históriou sú bez akýchkoľvek slovných komentárov a obsahujú iba číselné údaje. Kritické hlasy sa vzťahovali skôr na druhý odbor, resp. nebolo jasné, ktorého odboru sa konkrétne týkali. Niektoré komentáre programov

v kombinácií s históriou obsahujú viacero pozitívnych hodnotení, ktoré sú pre členov katedrier povzbudením

Niektoré pripomienky viedli katedry v záujme skvalitnenia výučby k prestavbe predmetu. To je prípad historickej geografie, na adresu ktorej odzneli kritické hlasy nadpolovičnej väčšiny zapísaných študentov. Obe katedry rozšíria zabezpečenie predmetu viacerými pedagógmi a rovnako časový záber sa sústreďí i na obdobie novoveku a moderných dejín. Analytický prístup a praktické časti, napr. pri posudzovaní terénu, hospodárskych, dopravných a strategických záujmov vo vzťahu k hraniciam, to tiež vychádza v ústrety predstavám študentov.

V informačných listoch nových predmetov sa zohľadnili aktuálne trendy v danej vednej disciplíne, napr. reflexia súčasných trendov v rýchlo sa meniacom vednom odbore digital humanities; prezentácia vlastného vedeckého výskumu zameraného na odboj počas druhej svetovej vojny; rozšírenie vedeckého portfólia a trendov v moderných environmentálnych dejinách; rozšírenie prístupov a tém v sociálnych dejinách raného novoveku; interdisciplinárny prístup k analýze literárnych textov ako plnohodnotných historických prameňov.

V rámci požiadavky reagovať viac na potreby praxe sa v predmetovej didaktike ponúka predmet, ktorý študentom učiteľského štúdiá umožní osvojiť si poznatky potrebné pri plánovaní a realizácii hybridných vyučovacích hodín s využitím digitálnych technológií, pri tvorbe názorných prezentácií, testov a kvízov s využitím digitálnych(online) nástrojov.

Výčitky na adresu nedostatočného pokrytia druhej polovice 20. storočia KSD vníma a intenzívne rieši. Problémy vznikli v dôsledku náhleho a neplánovaného odchodu príslušného pedagóga.

Prednášky *Slovenské dejiny 1* (hodnotenie 2,14, od 7 študentov) sa označili za nekonzekventné a „nacionalistické“, na čo vyučujúci predmetu v písomnom stanovisku reagoval, že „väčšina mojich prednášok je overiteľná alebo v Archíve RTVS, na youtube kanáli Katedry slovenských dejín, alebo v mojich publikovaných textoch a ani raz sa nikto nestážoval, že by som pri výklade slovenských dejín uprednostňoval ich nacionalistický výklad, ak však, pochopiteľne, prednášať slovenské dejiny nie je samo o sebe nacionalizmom. Iste šiel som a aj pôjdem do polemík s tými výkladmi, s ktorými nesúhlasím, ale o tom predsa má byť univerzitné prostredie.“

Výhrada, že je nedostatok učebných materiálov ku kurzu Západná Európa v stredoveku, je opodstatnený len sčasti – študenti majú viacero titulov k dispozícii aj elektronicky, a to aj za cenu porušenia vlastných autorských práv vyučujúcimi, ktorí však nemôžu za to, že sa poslucháči o nich navzájom neinformujú.

Niektoré komentáre k predmetom sú zneprístupnené zo strany vyučujúceho, čo asi nie je dobrá prax. V tomto duchu je požiadavka M. Homzu („vyhradzujem si právo požiadať vás [RŠP], aby ste iniciovali vyradenie týchto komentárov administrátorom študentskej ankety. Ako sme videli a vidíme, komentáre podobného druhu bývajú nepatrične zovšeobecňované, ďalej tematizované a vytrhávané z kontextu nielen v našom internom, ale i externom prostredí, ktoré si na našej vlastnej hlúposti doslova pochutnáva“) na adresu RŠP irelevantná, má na to právo a môže ho sám využiť.

3. Využitelnosť podnetov zo študentskej ankety pri inovácii a úpravách študijného programu

Vyjadrenia v študentskej ankete za akademický rok 2022/2023 obsahovali viaceré dôležité podnety, ktoré by mohli slúžiť ako podklad pre zásadnejšie úpravy študijného programu v budúcom akademickom roku.

Vyhodnotenie študentskej ankety prerokovala rada študijného programu na svojom zasadnutí dňa 25.5.2023 v zložení: Prof. PhDr. Roman Holec, DrSc.; Prof. Mgr. Miroslav Daniš, CSc.; doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.; Mgr. Peter Benka, PhD.; Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD., Bc. Dorota Tóthová; Mgr. Radovan Deák, Prof. Eduard Nižňanský, CSc.

Poklady k študentskej ankete na zasadnutí RŠP prezentovali vedúci KVD doc. V. Múcska, PhD. a PhDr. E. Benková, PhD. poverená vedením KSD. Na základe ich podkladov bolo vypracované písomné hodnotenie študentskej ankety, ku ktorému sa členovia RŠP vyjadrili písomným hlasovaním (per rolam). Na písomnom hlasovaní sa zúčastnili: Prof. PhDr. Roman Holec, DrSc.; Prof. Mgr. Miroslav Daniš, CSc.; doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.; Mgr. Peter Benka, PhD.; Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD.; Bc. Dorota Tóthová; Mgr. Radovan Deák; Prof. Eduard Nižňanský, CSc., prof. Mgr. Martin Homza, Dr.; Mgr. Martin Posch, PhD.

Hlasovania sa zúčastnilo 10 členov rady, z nich 6 hlasovalo za predložený návrh vyhodnotenia, 0 hlasovalo proti a 4 členovia sa zdržali hlasovania. Z výsledkov hlasovania vyplýva, že rada študijného programu história (bakalársky a magisterský stupeň) vyhodnotenie výsledkov študentskej ankety schválila.

V Bratislave.....

prof. PhDr. Roman Holec, DrSc.
garant študijného programu

